

תכנית מוסמך במנהל עסקים – הסביבה המשפטית של ניהול אלכ"רים

תקופת לימודים ותאריכים: 16 במאי 2017 – 20 ביוני 2017.

מספר הקורס: 209.4501

שם הקורס: הסביבה המשפטית של ניהול אלכ"רים.

מרכז אקדמי: ד"ר פאינה מילמן-סיוון

דואר אלקטרוני: fmilmansivan@gmail.com

עוזר הוראה: רועי יפתח נפתלי

דואר אלקטרוני: r27n@walla.com

מטרות הקורס

מטרת הקורס היא להעניק למנהלות ומנהלים היכרות כללית עם עולם המשפט והשפעתו על מינהל העסקים, בדגש מיוחד על נושאים רלבנטיים לניהול ארגונים ללא כוונת רווח. במהלך הקורס יוצגו תחומי משפט שונים אשר משפיעים ישירות על אופן פעולת/ה של המנהל/ת. במהלך ההכרות עם תחומי המשפט הרלוונטיים יציגו המרצים את עקרונות היסוד של התחומים וכיצד התחומים השונים נבדלים זה מזה. הצגה זו תוכל לעזור למנהל/ת לאפיין בעיות העומדות בפניה/ה, ולהבין מהם התחומים המשפטיים הנוגעים בבעיה נתונה, ומהן הסוגיות העקרוניות היכולות להתעורר. כמו כן יושם דגש מיוחד על יישום תחומי הידע השונים על בעיות מעשיות המתעוררות, או צפויות להתעורר, בהקשר של ארגונים ללא כוונת רווח.

הקורס נוגע בתחומי משפט רבים, וחשוב להבין כי מדובר בקורס מבואי בלבד שאינו מתיימר להקנות השכלה משפטית מקיפה. הקורס אינו מקנה את היכולת לעסוק באופן עצמאי בתכנים משפטיים (מה גם שפעולות מסוימות מותרות רק לעו"ד, לפי חוק לשכת עורכי הדין). הקורס מיועד להקנות את היכולת לדעת מתי על המנהל/ת לפנות לייעוץ משפטי, ואת היכולת למקד את הבעיות העומדות בפני המנהל/ת, כמו גם לשאול את היועצים המשפטיים "שאלות קשות" ולגלות הבנה ביקורתית כלפי התהליכים המשפטיים.

מטרות הקורס

מטרת הקורס היא להעניק למנהלות ומנהלים היכרות כללית עם עולם המשפט ועם השפעותיו האפשריות על ניהול עסקים בימינו, בדגש על ניהול עסקי בארגונים ללא כוונת רווח. במהלך הקורס יוצגו תחומי משפט שונים אשר להם השפעה ישירה ומהותית על משמעותן של החלטות שמנהלים ומנהלות מקבלים יום יום, שעה בשעתה, אגב מילוי תפקידם בתאגיד. תחום המשפט, כתחומים מקצועיים אחרים, מצריך שימוש בשפה ובלוגיקה ייחודיות, והשגת שליטה ובקיאיות ברזיו מחייבת חינוך משפטי שיטתי ומעמיק. אף על פי כן, גם מסגרת מצומצמת יכולה להעניק היכרות בסיסית עם צורת החשיבה המשפטית. למעשה, חשיפה כזו לאופן החשיבה המשפטי

ולעקרונות הבסיס של התחומים המשפיעים ביותר על ניהול הארגונים הינה מתבקשת בעולמנו, שבו מהפכת המידע הפכה את המשפט לזמין ונגיש יותר לכולנו - עוסקים וצרכנים גם יחד. במהלך המפגשים השונים בקורס ישאפו המרצים להציג את מושגי היסוד והנחות היסוד של התחומים שבגדר מומחיותם. הצגה זו תקנה למנהלים כלים לאפיין בעיות משפטיות בזמן אמת, להבין מהם התחומים המשפטיים שבהם עשויה להימצא התשובה לבעיות אלה, היכן ומתי פנייה ליעוץ משפטי או להתדיינות משפטית הינה מתחייבת ומתי ייתכן שניתן לחסוך אותה, ומהם המקורות המשפטיים העיקריים שיחלשו על פתרון של הבעיות.

חשוב להבין כי בשל היקפן המצומצם יחסית של כל אחת מהסקירות שתינתנה במסגרת הקורס, אין בכוחו להוות תחליף ללימודי משפט או להקנות מיומנות לעיסוק עצמאי בתכנים משפטיים (לא כל שכן ייצוג משפטי שעל פי חוק ייוחד לעורכי דין). תכליתו העיקרית של הקורס היא, כאמור, אחרת: להרחיב את המודעות של המנהל והמנהלת לסיכונים המשפטיים העשויים להתייצב בדרכם, לתת להם כלים לזהות את אופי הסיכון או הבעיה (או דווקא יתרון או כוח הגלום במצב עסקי נתון), לזהות צורך בפנייה ליעוץ משפטי, ולהיות מסוגלים להציב בפני הגורם המשפטי שאלות רלבנטיות, מאתגרות וביקורתיות. כל זאת, מתוך מעורבות והבנה רבות יותר של הסביבה המשפטית של ניהול העסקים בארגון ללא כוונת רווח.

תכני הקורס ואופיו המתודולוגי

היות שהקורס מבקש להקיף שורה של תחומי תוכן משפטיים שונים, יועבר הקורס על ידי מספר מרצים, לפי תחומי מומחיותם. כל שיעור יארך כשלוש שעות אקדמיות ויעסוק בתחום תוכן אחד, כפי שיפורט להלן:

1. **מבוא למשפט – ד"ר פאינה מילמן-סיוון**
2. **דיני מיסים – ד"ר לימור ריזה**
3. **דיני חוזים – ד"ר יהודה אדר**
4. **דיני חברות לאלכ"ר – פרופ' יעד רותם**
5. **דיני נזיקין – ד"ר יהודה אדר**
6. **דיני עבודה – ד"ר פאינה מילמן-סיוון**
7. **דיני קניין וקניין רוחני – ד"ר מרים ביטון**
7. **בחינה מסכמת.**

דרישות הקורס והרכב הציון הסופי

דרישות הקורס כוללות:

- חובת נוכחות בשיעורים (שתיאכף).
- הכנת חומרי הקריאה לקראת כל שיעור (נדרשת לשם הצלחה במבחן המסכם).
- עמידה במבחן מסכם (פרטים על אופי הבחינה יימסרו על ידי המרכז האקדמי).
- הציון יבוסס במלואו על הבחינה המסכמת (100%). פרטים על אופי הבחינה יימסרו ע"י רכז התכנית.

שיעור ראשון: 16 במאי 2017

מבוא למשפט 16: 00-16: 30

ד"ר פאינה מילמן-סיוון

דיני מיסים לאלכ"ר 16: 30-19: 00

ד"ר לימור ריזה

חומר חובה:

אנא עיינו בסעיפי החוק הבאים:

- פקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 ס' 1 (הגדרות של: "אדם", "חבר בני אדם", "חברה" ו-"רשות מקומית"), 2, 3(ז), 9(2), 9(5), 17, 28, 32, 46, 89.
- ע"א 9187/06 מגיד נ' פקיד שומה פתח תקווה (נבו, 2009): פסקאות 5-1 (רקע עובדתי), 16-31 (דיון) וכן פסקה 39 (הכרעת פסה"ד) של השופט דנציגר.

שיעור שני: 23 במאי 2017

דיני חוזים 09: 00-12: 00

ד"ר יהודה אדר

נושאי השיעור:

- 1) כריתת חוזה, תום לב במשא ומתן.
- 2) הפרת חוזה והתרופות (סנקציות) בגין הפרת חוזה.

חומר חובה:

- חוק החוזים (חלק כללי) התשל"ג-1973.
- חוק החוזים (תרופות) התשל"א-1971.
- ע"א 986/93 קלמר נ' גיא, פ"ד נ(1) 185 (1996).
- ע"א 2371/01 אינשטיין נ' אוסי תכנון והקמת מבנים בע"מ, פ"ד נז(5) 785 (2003).

שאלות מנחות:

לחקיקה:

רפרפו על המבנה של חוק החוזים הכללי (עיינו בעיקר בכותרות, ובאחדים מהסעיפים). במה עוסק כל אחד מהפרקים שבחוק? האם לדעתכם החוק עוסק בחוזים מסוג מסוים? כעת עיינו בחוק השני (חוק התרופות) ונסו להשיב על אותה השאלה.

לפסיקה:

1. מהו הדילמה המשפטית – והחברתית – שהמקרה שנדון בפרשת קלמר נ' גיא מעורר? שימו לב, שכל השופטים הכריעו בדילמה זו באותו אופן, אך נימקו את הכרעתם באופן שונה. איך ניתן להסביר זאת?
2. עיינו בפסק הדין בפרשת אינשטיין. מהן דרכי הפעולה שחוק התרופות פותח בפני משפחת אינשטיין, בהנחה שאכן החוזה עימם הופר על ידי החברה? באיזו אופציה בחרו האינשטיינים? מה לדעתכם הפריע לשופטי הערכאות הנמוכות לפסוק פיצוי גבוה יותר, ומדוע קבע בית המשפט העליון כי הכרעתם היתה שגויה?

שיעור שלישי: 6 ביוני 2017

דיני חברות לאלכ"ר 16:00-19:00

פרופ' יעד רותם

חומר חובה

1. חוק החברות, תשנ"ט-1999: סעיפים 4-6, 11, 46-49, 57, 92, 120, 192-193, 253-254, 345-א-345לג.
2. חוק העמותות, תש"ם-1980.
3. ת.צ. (כלכלי) 11-01-26809 כהנא נ' מכתשים אגן תעשיות בע"מ (טרם פורסמה; ניתנה בתאריך 15.5.11).
4. ע"ע 304-09 העמותה לקידום הספורט הנשי, הנוער והמגזר הערבי בהפועל תל-אביב נ' שיינפלד (טרם פורסם; ניתן בתאריך 16.2.12): פסקאות 45-67.

חומר רשות

1. רע"א 4024/14 אפריקה ישראל להשקעות בע"מ נ' כהן (טרם פורסם; ניתן בתאריך 26.4.15)
2. זוהר גושן "בעיית הנציג כתיאוריה מאחדת לדיני התאגידים" ספר זיכרון לגואלטירו פרוקצ'יה – חיבורי משפט (תשנ"ז) 239.

שיעור רביעי: 9 ביוני 2017 (שיעור השלמה ביום שישי)

דיני נזיקין 11:00-14:00

ד"ר יהודה אדר

חומר חובה בדיני נזיקין:

- פקודת הנזיקין [נוסח חדש].
- חוק האחריות למוצרים פגומים, תש"ם-1980.
- חוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות), התשנ"ב-1992.
- סעיפים 1-3 לחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975.
- סעיפים 1-15 לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965.
- דנ"א 7794/98 משה נ' קליפורד, פסקאות 1-21 לפסק דינו של השופט אנגלרד ופסקאות 8-18 לפסק דינו של השופט אור, פ"ד נז(4) 721.

שיעור חמישי: 13 ביוני 2017

דיני עבודה 16:00-19:00

ד"ר פאינה מילמן-סיוון

חומר חובה:

- חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951, סעיפים 1, 10, 16, 20, 22, 25, 30.
- חוק שוויון הזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988, סעיפים 1-2, א2, 6, 8-10, 15, 16.
- חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998, סעיפים 1-11.
- חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, התשס"א-2001, סעיפים 1-10.

שיעור שישי: 20 ביוני 2017

דיני קניין וקניין רוחני 16:00-19:00

ד"ר מרים ביטון

חומר חובה:

חקיקה

- חוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007.
- פקודת סימני מסחר [נוסח חדש], התשל"ב-1972.
- חוק הפטנטים, התשכ"ז-1967.
- חוק עוולות מסחריות, התשנ"ט-1999.

פסיקה

- ע"א 2790/93 Eisenman 2811 נ' קימרון, פ"ד נד(3) 817 (2000).
- ע"א 345/87 Hughes נ' מדינת ישראל, פ"ד מד(4) 45 (1990).

בחינה מסכמת: X ביוני 2017